

หน่วยการเรียนรู้ที่ 3

ทักษะการแปรทำนองเครื่องสายโดยใช้ทำนองหลัก

การเรียนการสอนของครูสอนเครื่องสายในอดีตถึงปัจจุบัน มีความรู้ตามลำดับขั้นตั้งแต่เริ่มต้นฝึกเพลงพื้นฐาน เช่น เพลงแป๊ะ เพลงจระเข้หางยาว เพลงดับตันเพลงฉิ่ง หรือเพลงประกอบเพลงฉิ่งต่าง ๆ เป็นเพลงที่ต้องการให้ผู้เรียนรู้ได้ฝึกหัดและไถ่มือ จนถึงขั้นบรรเลงเพลงซับซ้อนมากยิ่งขึ้นมีการฝึกการเล่นดนตรีจนผู้เรียนมีทักษะที่สูงขึ้นสามารถบรรเลงเพลงประเภทเพลงเดี่ยวได้ ซึ่งเป็นเพลงที่ใช้ฝีมือของผู้บรรเลงและผู้แต่ง แต่ด้วยการเรียนรู้ดังกล่าวเป็นการเรียนรู้ที่ไม่ได้มาจากพื้นฐานการสร้างทำนองหลัก ทักษะการแปรทำนองหลักเครื่องสายเป็นทำนองเครื่องสายนี้เป็นการฝึกการแปรทำนองเครื่องสายที่ใช้ทำนองหลักเป็นสำคัญ เป็นการฝึกเริ่มต้นที่มีลำดับ ซึ่งเหมือนกันกับการเรียนการสอนโดยทั่วไป การแปรทำนองเครื่องสายจากทำนองหลักต้องมีความรู้เกี่ยวกับการแปรทำนองแบบอิงทำนองหลักเ็นพื้นฐานเสียก่อน และจึงพัฒนาไปสู่การแปรทำนองในระดับที่สูงขึ้น หรือซับซ้อนมากยิ่งขึ้น

เพลงทางพื้น ซึ่งเป็นหัวใจแห่งศิลปะการบรรเลงเพลงไทย ลักษณะที่สำคัญของเพลงทางพื้นคือ ลีลาการบรรเลงที่เรียกว่า “เก็บ” คือการบรรเลงวิธีหนึ่งซึ่งประดิษฐ์เสียงเพิ่มแทรกให้สูงขึ้นอีกชั้นหนึ่งจากเนื้อเพลงธรรมดา

ตัวอย่างการบรรเลงเก็บ

ทำนองหลัก	— — — ล	ดํ ดํ ดํ	— — — ร	— ดํ ดํ ดํ
ทำนองเก็บ	ซ ล ซ ดํ	ท ล ท ดํ	ท ล รํ ดํ	ท ล ท ดํ

ซึ่งทำนองเก็บนี้ขึ้นอยู่กับกาแปรทำนองของนักดนตรี มีข้อสังเกตหน้าที่เป็นทำนองหลักให้อิสระกับเครื่องดนตรีชนิดอื่นสามารถแปรทำนองได้ตามลักษณะเครื่องดนตรีของตน

ทำนองของเพลงประเภทนี้ มักสอดคล้องกับจังหวะฉิ่งและจังหวะหน้าทับ ไม่มีการฝากหรือลักจังหวะ ในการบรรเลงจึงสำหรับบทเพลงประเภทนี้ ไม่ว่าจะเป็นในอัตราจังหวะกี่ชั้นก็ตามเป็นการบรรเลงแบบธรรมดาโดยทั่วไป คือ บรรเลง “ฉิ่ง” - “ฉับ” สลับกันไปอย่างสม่ำเสมอ ถ้าเขียนเป็นโน้ตแล้ว ทำนองเพลงแบ่งเป็นส่วนๆ ได้ชัดเจน 2 ห้อง, 4 ห้อง, หรือ 8 ห้องซึ่งเพลงไทยส่วนใหญ่มีลักษณะทำนองเป็นเช่นนี้ เช่น เพลงแขกบรเทศ เป็นต้น (มานพ วิสุทธิแพทย์, 2533, หน้า 27)

เพลงแขกประเทศ สองชั้น

ท่อน 1

_ _ _ ช	_ ถ ถ ถ	_ _ _ ค	_ ถ ถ ถ	ช ช ช	_ ถ _ ช	_ _ _ ม	_ ม _ ม
- ถ ช ม	ช ม ร ค	ค ค _ ร	ร ร _ ม	_ ช _ ถ	_ ช _ ม	ม ม _ ร	ร ร _ ค

กลับต้น

ท่อน 2

_ ม ม ม	_ ร ค	ค ค _ ช	ช ช _ ถ	_ ถ _ ช	ช ช _ ถ	ถ ถ _ ค	ค ค _ ร
_ ถ ช ม	ช ม ร ค	ค ค _ ร	ร ร _ ม	_ ช _ ถ	_ ช _ ม	ม ม _ ร	ร ร _ ค

กลับต้น

จากโน้ตเพลงแขกประเทศข้างต้น แต่ละท่อนนั้นถ้าแบ่งเป็นส่วนใหญ่ได้ท่อนละ 2 ส่วน แต่ละส่วนมีความยาว 1 บรรทัด ในแต่ละบรรทัดแบ่งได้เป็น 2 ส่วน ส่วนละ 4 ห้องเพลง ใน 4 ห้องเพลงยังแบ่งได้อีกเป็น 2 ส่วน ส่วนละ 1 ห้องเพลง และใน 1 ห้องเพลงที่มีโน้ต 4 ตัว ก็ยังสามารถแบ่งออกไปได้อีกจนกระทั่งเหลือโน้ตเพียงตัวเดียวซึ่งเมื่อแบ่งเหลือโน้ตเพียงตัวเดียวแล้วมีความหมายทางดนตรีน้อยมากหรือไม่มีเลย แม้ว่าโน้ต 2 หรือ 3 ตัว (จากห้องเพลงที่มีโน้ต 4 ตัว) ก็ยังไม่มี ความหมายทางดนตรีเช่นกัน ต่อเมื่อมีโน้ตครบ 4 ตัว หรือมีโน้ตครบ 1 ห้องเพลง มีความหมายทางดนตรี หรือพูดง่าย ๆ ก็คือ พอฟังเป็นทำนองเพลงได้ เมื่อดูทำนองเพลงส่วนอื่น ๆ เห็นว่าในบางห้องเพลงมีโน้ต 3 ตัว บางห้องเพลงมีโน้ต 2 ตัวและบางห้องเพลงมีโน้ตเพียงตัวเดียวเท่านั้น พอจะสรุปได้ว่า ส่วนที่เล็กที่สุดของเพลงเป็นทำนองเพลงได้ต้องมีความยาวอย่างน้อย 1 ห้องเพลง เมื่อทำนองเพลงมีความยาวเพิ่มขึ้นเป็น 2 ห้องเพลง มีความหมายมากขึ้น แต่ยังไม่สมบูรณ์เสียทีเดียว และเมื่อทำนองเพลงมีความยาวเพิ่มขึ้นเป็น 4 ห้องเพลงติดต่อกันแล้วเป็นส่วนที่เล็กที่สุดของทำนองเพลงที่มีความสมบูรณ์ในตัวเอง ดังนั้นเมื่อพูดถึง “วรรณเพลง” ในการศึกษาวิเคราะห์ครั้งนี้ จึงหมายความว่าทำนองเพลงที่มีความยาวเท่ากับ 4 ห้องเพลง

อีกส่วนประกอบหนึ่งที่มีความสำคัญต่อการบรรเลงเพลงไทยก็คือ “หน้าทับ”

เป็นการกำหนดการบรรเลงของเครื่องดนตรีประเภทเครื่องหนัง (กลองชนิดต่าง ๆ) โดยกำหนดว่าเพลง ๆ หนึ่งนั้นต้องใช้กลองชนิดใด และบรรเลงอย่างไรตามประเภทของเพลง, ตามสภาพ, โอกาส และจุดประสงค์ ของการบรรเลงบทเพลงต่าง ๆ เพลงแต่ละประเภท แต่ละเพลงต้องใช้หน้าทับให้ถูกต้องคือ เพลงที่มีลูกเท่าเช่น เพลงแขกมอญนี้ ต้องใช้หน้าทับปรบไก่, เพลงที่มีลูกโยน เช่น เพลงทยอยเขมร ต้องใช้หน้าทับสองไม้ เพลงลาวดวงเดือน ต้องใช้หน้าทับลาว เป็นต้น

ด้วยเหตุที่เพลงแขกมอญ ใช้น้ำทับปรบไก่อเป็นส่วนประกอบในการบรรเลงนั้น จึงทำให้เป็นทำนองเพลงที่มีลักษณะเป็นวรรคคู่ เรียกว่า วรรคตาม (คือ ทำนองเพลงที่อยู่ในกลุ่มหน้าของประโยคเพลงมีความยาว 4 ห้องเพลง) และวรรคตอ (คือ ทำนองเพลงที่อยู่ในกลุ่มหลังของประโยคเพลง มีความยาว 4 ห้องเพลง) ซึ่งลูกตกของทั้ง 2 วรรคนี้ จะมีความสอดคล้องสัมพันธ์กันอย่างต่อเนื่อง ซึ่งทำให้เพลงดำเนินไปอย่างราบเรียบ

วรรคตาม				วรรคตอ			
- ล ช ม	ช ม ร ค	ค ค - ร	ร ร - ม	- ช - ล	- ช - ม	ม ม - ร	ร ร - ค

เพลงแขกมอญ 3 ชั้น ประกอบด้วยท่อนเพลง 3 ท่อน แต่ละท่อนมีความยาว 6 จังหวะ น้ำทับปรบไก่อ 3 ชั้น ในแต่ละท่อน จะมีทำนองเพลงที่ซ้ำกันทุกท่อน ในจังหวะที่ 4, 5 และ 6 ซึ่งสามารถเขียนสัญลักษณ์แทนได้ ดังนี้

กข / คข / งข

โดยอักษร ก, ค, ง แทนทำนองในจังหวะที่ 1, 2 และ 3 ซึ่งแตกต่างกัน ส่วนอักษร ข แทนทำนองในจังหวะที่ 4, 5 และ 6 ซึ่งเหมือนกัน

บทเพลงแต่ละบทเพลงนั้น ได้ถูกสร้างขึ้นด้วยโครงสร้างที่แตกต่างกัน ตามกระบวนการของการประพันธ์ หากพิจารณาจากโครงสร้างพื้นฐาน เช่น ท่อนเพลง วรรคเพลง ทิศทางการเคลื่อนที่ของทำนอง พบว่าสิ่งเหล่านี้ล้วนแต่มีความหลากหลายและแตกต่างกันออกไป และสิ่งที่มีอิทธิพลสำคัญอีกประการหนึ่งในแต่ละบทเพลงคือ กลุ่มเสียงที่ใช้จนกลายเป็นบันไดเสียง (Scale) เมื่อก้าวถึงบันไดเสียงของเพลงไทยแล้ว จำเป็นต้องก้าวถึง 2 สิ่ง คือ บันไดเสียง 5 เสียงหรือ Pentatonic scale และการแบ่ง 7 เสียงเท่า ๆ กันในแปดคู่ ในเพลงไทยนั้นทั้ง 2 สิ่งนี้ มีความหมายสัมพันธ์กันมากจนเกิดความสับสนเมื่อก้าวถึงบันไดเสียงของเพลงไทย (มานพ วิสุทธิแพทย์, 2533, หน้า 3)

การดำเนินทำนองของฆ้องวงใหญ่ เมื่อสังเกตจากการปฏิบัติในแต่ละบทเพลงแล้ว เห็นว่าบางบทเพลงนั้นได้นำเสียงมาใช้ไม่ครบทั้ง 7 เสียง เพียงแต่เลือกมาใช้บางเสียงเท่านั้น เสียงบางเสียงถูกนำมาใช้มาก บางเสียงถูกนำมาใช้น้อย และเสียงบางเสียงอาจไม่มีการนำมาใช้เลย จึงทำให้เกิดความสำคัญจากเสียงที่ถูกนำมาใช้ปฏิบัติมาก และเกิดความสำคัญรองลงมากับเสียงบางเสียงที่ถูกนำมาใช้น้อยตามลำดับ จนกระทั่งไม่มีความสำคัญเท่ากับเสียงที่ไม่ได้ถูกนำมาใช้ ลักษณะเช่นนี้เองทำให้เกิดเป็นบันไดเสียงหรือโครงสร้างบทเพลงของคนตรีไทยขึ้น โดยกำหนดรูปแบบได้ดังนี้ คือ

- เสียงขั้นที่ 1 , 2 , 3 , 5 และ 6 คือเสียงที่ถูกนำมาใช้มากในการปฏิบัติของมือฆ้อง
เมื่อบรรเลงบทเพลงหรือเรียกว่าเสียงหลัก

- เสียงขั้นที่ 4 และ 7 เป็นเสียงที่ถูกนำมาใช้น้อยหรือบางครั้งไม่ถูกนำมาใช้เลย เรียกว่า
เสียงรอง ซึ่งสามารถเขียนเป็นสัญลักษณ์ ได้ดังนี้

1	2	3	4	5	6	7
---	---	---	---	---	---	---

บันไดเสียง 5 เสียง หรือ Pentatonic scale ที่พบในบทเพลงไทยโดยทั่วไป มีบันไดเสียง
ระดับต่าง ๆ กัน ดังต่อไปนี้

บันไดเสียงโค ใช้กับบทเพลงที่ใช้เสียง โค เร มี ซอล ลา เป็นเสียงหลักในการบรรเลง
และใช้เสียง ฟา ที่ เป็นเสียงรองในการบรรเลงบทเพลงที่มักใช้เสียง โค เช่น เพลงสำเนียงลาว
สำเนียงจีน สำเนียงแขก สำเนียงพม่า และสำเนียงญวน เป็นต้น ตัวอย่างเช่น

เพลงพม่าเห่ ชั้นเดียว ท่อน 1

— — — —	ซ ล ซ ม	— — ค ร	ม ร ค ล	— ล ค ร	ค ล ค ซ	ล ซ ม ซ	— ล — ค
— — — —	ซ ล ซ ม	ค ร	ม ร ค ล	ม ซ ล	ค ซ ล ค	ซ ล ค ร	ม ค ร ม
— — — —	ซ ล ซ ม	— — ค ร	ม ร ค ล	— ล ค ร	ค ล ค ซ	ล ซ ม ซ	— ล — ค

บันไดเสียง เร ใช้กับบทเพลงที่ใช้เสียง เร มี ฟา ลา ที่ เป็นเสียงหลักในการบรรเลง
และใช้เสียง ซอล โค เป็นเสียงรอง ไม่มีเพลงใดที่บรรเลงบันไดเสียงนี้ตลอดทั้งเพลง
ในบทเพลงไทย แต่ใช้บันไดเสียงนี้บรรเลงแทรกในบทเพลงบ้างเป็นช่วง ๆ มีการย้ายบันไดเสียง
ไปบรรเลงในบันไดเสียงอื่น ๆ ในที่สุด เพลงที่ใช้บันไดเสียงนี้เข้ามาเกี่ยวข้องอย่างมาก ได้แก่
เพลงหน้าพาทย์ทั้งหลาย ตัวอย่างเช่น

เพลงสาธุการ

— — — ร	— — — ม	— — — ม	— ซ — ล	— — — ล	— ล — ล	— — — ซ	— — — ร
— — — ท	— ล — ร	ร ร — ม	ม ม — ฟ	ล — ท	— ล — ฟ	ฟ ฟ — ม	ม ม — ร

บันไดเสียง ฟา ใช้กับบทเพลงที่ใช้เสียง ฟา ซอล ลา โค เร เป็นเสียงหลักในการบรรเลง
และใช้เสียง ที มี เป็นเสียงรองในการบรรเลง ใช้มากในเพลงสำเนียงเขมร เช่น

เพลงเขมรขนานบท สองชั้น ท่อน 1

_ ค ล	ซ ฟ ซ ฟ	_ ค ล	ซ ฟ ซ ฟ	_ ร	_ ค	_ ล ค	ร ฟ _ ร
_ ร	_ ร ร ร	_ ฟ ซ ล	_ ค _ ร	_ ฟ ค	ร ฟ _ ร	_ ค	_ ล
_ ล	_ ล ล ล	_ ค _ ซ	_ ล ค		ร ค ฟ ร	_ ค ล	_ ซ _ ฟ
_ ซ ซ ซ	ล ซ ฟ ซ	ล ค	_ ร ร ร	_ ค _ ร	_ ฟ _ ล	_ ซ _ ฟ	

บันไดเสียง ซอล ใช้กับบทเพลงที่ใช้เสียง ซอล ลา ที เร มี เป็นเสียงหลักในการบรรเลง และใช้เสียง โด ฟา เป็นเสียงรองในการบรรเลง ไม่มีเพลงใดที่บรรเลงบันไดเสียงนี้ตลอดทั้งเพลง ในบทเพลงไทย ใช้บันไดเสียงนี้บรรเลงแทรกในบทเพลงบ้างเป็นช่วง ๆ แล้วมีการย้าย บันไดเสียงไปบรรเลงในบันไดเสียงอื่น ๆ ในที่สุด เช่นเดียวกับบันไดเสียง เร พบเห็นได้มากกว่า บทเพลงที่บรรเลงแทรกด้วยบันไดเสียง ซอล ในบทเพลงไทยทั่วไป พบมากในเพลงที่มีการเปลี่ยน บันไดเสียง เช่น เพลงหน้าพาทย์ และเพลงประเภททยอยต่าง ๆ ตัวอย่างเช่น

เพลงทยอยนอก ท่อน 2 โยนสุดท้าย

_ ล ซ	ล ซ ล ซ	_ ล ซ	ล ซ ล ซ	_ ล ซ	ล ซ _	ล ซ ล ร	_ ม _ ซ
_ ท ล	ซ ล ท ซ	_ ท ล	ซ ล ท ซ	_ ท ล	ท ซ _	ล ซ ล ร	_ ม _ ซ
_ ม ร	ม ร ม ท	ร ท ร ล	ท ล ท ซ	_ ท ล	ท ซ _	ล ซ ล ร	_ ม _ ซ
_ ท ล	ท ซ _	ล ซ ล ร	- ม - ซ	_ ท ล	ท ซ _	ล ซ ล ร	_ ม _ ซ
ล ซ ล ร	_ ม _ ซ			ล ซ ล ร	_ ม _ ซ		

ฯลฯ

บันไดเสียง ที ใช้กับบทเพลงที่ใช้เสียง ที โด เร ฟา ซอล เป็นเสียงหลักในการบรรเลง และใช้เสียง มี ลา เป็นเสียงรองในการบรรเลง พบมากในบทเพลงสำเนียงมอญ บันไดเสียงนี้ ถ้ามีการย้ายบันไดเสียง มักใช้ร่วมกันกับบันไดเสียง ฟา เพลงบรรเลงเสียงนี้ ในหมูนักดนตรีมี ศัพท์ตั้งชื่อเรียกกันว่า เพลงลูกกลด ตัวอย่างเช่น

เพลงมอญรำดาบ สองชั้น

ท่อน 1

_ ฟ ซ ล	_ ซ ซ ซ	_ ท _	_ ค _ ร	_ ซ _ ซ	ฟ ร _ ค	_ ฟ _ ล	ซ ท _
ซ ล ท ค	ร ค ท ล	ซ ฟ ซ ล	ซ ล ท ค	_ ร ร ร	ฟ ร _ ซ	_ ฟ ซ	ล ท ค ร
_ _ _ ฟ	_ ซ	_ ล ซ ฟ	_ ร _	_ ล ซ ฟ	_ ค _ ร	_ ค	_ ท _
_ ร _ ค	_ ฟ _ ล	ซ ล ฟ ซ	_ ท _	ร ซ ร ค	_ ท _ ล	ซ ฟ ซ ล	_ ซ ซ ซ

หากพิจารณาอิทธิพลของบันไดเสียงที่มีต่อบทเพลงนั้น เป็นที่ยอมรับกันอยู่แล้วว่ามีอิทธิพลมาก เพราะบันไดเสียงที่ผู้ประพันธ์ใช้ในแต่ละบทเพลงหรือทำนองใดทำนองหนึ่งย่อมเป็นเครื่องชี้นำทิศทางการเคลื่อนที่ของทำนองเพลง ลำนวน ลีลา ตลอดจนความสละสลวยของบทเพลงนั้น ๆ ด้วย

เมื่อกล่าวถึงบันไดเสียงที่ใช้ในแต่ละบทเพลงแล้ว อีกสิ่งหนึ่งซึ่งมีความสำคัญต่อบทเพลงนั้น ๆ คือ ลูกตก หมายถึง โน้ตตัวสุดท้ายของวรรคเพลง ในบทเพลงหนึ่ง ๆ มีวรรคเพลงหลายวรรคเพลงซึ่งลูกตกก็มีเท่ากันกับจำนวนวรรคเพลงที่ใช้ในบทเพลงนั้น ๆ ลูกตกมีความสำคัญในบทเพลงหลายประการ เช่น ในกรณีที่เป็นบทเพลงเถา ลูกตกสำคัญในวรรคเพลงมีส่วนกำหนด เพื่อสร้างแนวทำนองเพลงในอัตราจังหวะต่าง ๆ ตามหลักการทางทฤษฎีที่เกี่ยวกับการประพันธ์เพลงเถา ลูกตกเป็นตัวขยายหรือทอนบทเพลง ทำให้ผู้ประพันธ์มองเห็น โครงสร้างของบทเพลงได้ และในการดำเนินทำนองของบทเพลงแต่ละบทเพลงนั้น ลูกตกของแต่ละวรรคเพลงต้องมีความสอดคล้องและสัมพันธ์กันอย่างต่อเนื่อง ทำให้ทำนองเพลงในบทเพลงนั้น ๆ ดำเนินไปได้อย่างกลมกลืน

การแปรทำนองเครื่องสายโดยใช้ทำนองหลัก มีหลักและวิธีการแปรทำนองเครื่องสายดังต่อไปนี้

1. การแปรทำนองเครื่องสายโดยใช้โครงสร้างทำนองหลัก

การแปรทำนองเครื่องสายประเภทนี้ ต้องดำเนินทำนองโดยรักษาเสียงหลักของมือฆ้องเป็นหลักสำคัญ คือ ผู้แปรต้องเรียนรู้ โครงสร้างของทำนองหลักให้ได้ หรือต้องทราบความหมายทำนองหลักอย่างชัดเจนเช่น เสียงตกของทำนองหลักต่าง ๆ นั้นอยู่ในตำแหน่งเสียงใด มีการเคลื่อนที่ของทำนองอย่างไร โดยที่ทำนองที่แปรต้องสอดคล้องสัมพันธ์กับทำนองหลักให้มากที่สุด หรือทางดนตรีเรียกว่า “การแปรทำนองโดยเกาะมือฆ้อง” การแปรทำนองเครื่องสายแบบนี้ส่วนมากอยู่ในมือห้องอิสระ

2. การแปรทำนองเครื่องสายโดยใช้กลุ่มเสียงทำนองหลัก

การแปรทำนองเครื่องสายรูปแบบนี้ต้องอยู่ในกลุ่มเสียงเดียวกับทำนองหลัก ผู้แปรทำนองเครื่องสายต้องสังเกต วิเคราะห์ และจับกลุ่มเสียงทำนองหลักที่นำมาแปรทำนองเครื่องสายให้ถูกต้อง เมื่อนำมาแปรเป็นทำนองเครื่องสายแล้วต้องมีกลุ่มเสียงที่สัมพันธ์สอดคล้องกับทำนองหลัก

3. การแปรทำนองเครื่องสายโดยใช้มือฆ้องบังคับ

การแปรทำนองเครื่องสายจากทำนองหลักมือฆ้องบังคับ ในการแปรทำนองเครื่องสายต้องคงรูปแบบทำนองเดิมให้มากที่สุด หรืออาจนำมือฆ้องบังคับมาเป็นทำนองเครื่องสายโดยไม่ต้องมีการเปลี่ยนแปลงทำนองเพลงแต่ประการใด หรืออาจมีการตกแต่งทำนองได้เพียงเล็กน้อย ไม่มาก

การแปรทำนองเครื่องสายโดยใช้ทำนองหลักประเภทมือน้องอิสระ

มือน้องแบบที่ 1

_ ร _ _	ค ค _ _	ร ร _ _	ฟ ฟ _ ช	_ ล _ คํ	_ ล _ _	ช ช _ _	ฟ ฟ _ ร
_ ล _ ช	_ _ ล	_ _ _ ฟ	_ _ _ ช	_ ล _ ค	_ ล _ ช	_ _ _ ฟ	_ _ _ ล

ทำนองหลักเครื่องสาย

_ _ ค	_ _ ร	_ _ ฟ	_ _ ช	_ ล _ คํ	_ ล _ ช	_ _ _ ฟ	_ _ _ ร
-------	-------	-------	-------	----------	---------	---------	---------

ทำนองแปรเครื่องสาย

ค ร ค ค	ร ฟ ร ร	ฟ ช ฟ ฟ	ช ล ช ช	คํ ช ล ท	คํ ท ล ช	คํ ล ช ฟ	ล ช ฟ ร
---------	---------	---------	---------	----------	----------	----------	---------

มือน้องแบบที่ 2

- ร _ ท	_ ล _ _	ช ช _ _	ล ล _ ท	_ ร _ ม	_ ร _ _	ท ท _ _	ล ล _ ช
_ ร _ ท	_ ล _ ช	_ _ _ ล	_ _ _ ท	_ ร _ ม	_ ร _ ท	_ _ _ ล	_ _ _ ช

ทำนองหลักเครื่องสาย

_ ร _ ท	_ ล _ ช	_ _ _ ล	_ _ _ ท	_ ร _ ม	_ ร _ ท	_ _ _ ล	_ _ _ ช
---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------

ทำนองแปรเครื่องสาย

ร ม ร ท	ร ท ล ช	ฟ ม ร ม	ฟ ช ล ท	ล ท ร ม	ท ร ล ท	ช ล ม ฟ	ช ท ล ช
---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------

การแปรทำนองเครื่องสายโดยใช้ทำนองหลักประเภทมือน้องบังคับ

มือน้องแบบที่ 1

__ ร ม	__ ฟ ช	_ ถ _	ช ฟ _	คํ ี ถ _	ถ ช _	ช ม _	ม ร _
ค _	ร ม _	ฟ ช ฟ	_ ม ร	_ ช ม	_ ม ร	_ ร ค	_ ค ถ

ทำนองแปรเครื่องสาย

ม ค ร ม	ร ม ฟ ช	ฟ ถ ช ฟ	ช ฟ ม ร	คํ ี ถ ช ม	ถ ช ม ร	ช ม ร ค	ม ร ค ถ
---------	---------	---------	---------	------------	---------	---------	---------

มือน้องแบบที่ 2

__ ค ร	_ ฟ ฟ	_ ค ร	_ ฟ ช	_ ถ ท	คํ ี ท _	คํ ี ถ _	ถ ช _
_ ถ _	ค ค	ค ถ _	ค ร _	ฟ ช _	_ ถ ช	_ ช ฟ	_ ฟ ร

ทำนองแปรเครื่องสาย

ช ถ ค ร	ค ฟ ค ร	ค ถ ค ร	ค ร ฟ ช	ฟ ช ถ ท	คํ ี ท ถ ช	คํ ี ถ ช ฟ	ถ ช ฟ ร
---------	---------	---------	---------	---------	------------	------------	---------

การแปรทำนองให้เป็นสำนวนสำหรับเครื่องดนตรีโดยใช้ทำนองมือฆ้อง
ตัวอย่างที่ 1 การแปรทำนองให้เป็นสำนวนสำหรับเครื่องดนตรีจากมือฆ้องแบบบังคับ

ทำนองมือฆ้อง (แบบบังคับ)

_ ช ล	ท ค	ร	ค ท	ร	ร ค	ค ล	ล ช
ฟ	ช ล	ท ค ท	ล ช	ค ล	ล ช	ช ฟ	ฟ ร

ทำนองแปรแบบอิงทำนองหลัก

ล ฟ ช ล	ช ล ท ค	ท ร ค ท	ค ท ล ช	ฟ ร ค ล	ร ค ล ช	ค ล ช ฟ	ล ช ฟ ร
---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------

สำนวนทำนองแปรสำหรับซอด้วง

ล ฟ ช ล		ร		ฟ ร	ร	ฟ	ล ช ฟ ร
	ช ล ท ค	ท ค ท	ค ล ท ช	ค ล	ค ล ช	ค ล ช	

สำนวนทำนองแปรสำหรับซออู้

ล ช ล	ช ล ท ค	ท ร ค ท	ค ล ท ช	ค ร ค ล	ร ค ล ช	ค ล ช	ล ช
ฟ						ฟ	ฟ ร

สำนวนทำนองแปรสำหรับจะเข้

ล ฟ ช ล	ช ล ท ค	ท ร ค ท	ค ท ล ช	ฟ ร ค ล	ร ค ล ช	ค ล ช ฟ	ล ช ฟ ร

สำนวนทำนองแปรสำหรับขิม

	ท ค	ท ร ค ท	ค ท	ฟ ร ค	ร ค	ค	
ล ฟ ช ล	ช ล		ล ช	ล	ล ช	ล ช ฟ	ล ช ฟ
							ร

ตัวอย่างที่ 2 การแปรทำนองให้เป็นสำนวนสำหรับเครื่องดนตรีจากมือน้องแบบอิสระ

ทำนองมือน้อง (แบบอิสระ)

_ ร _	ค ค	ร ร	ฟ ฟ ช	_ ล ค	_ ล _	ซ ซ _	ฟ ฟ _ ร
_ ล _	_ _ ล	_ _ ฟ	_ _ ซ	_ ล ค	_ ล _	_ _ ฟ	_ _ ล

ทำนองแปรแบบอิงทำนองหลัก

ค ร ค ค	ร ฟ ร ร	ฟ ซ ฟ ฟ	ซ ล ซ ซ	ฟ ซ ล ท	ค ท ล ซ	ค ล ซ ฟ	ล ซ ฟ ร
---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------

สำนวนทำนองแปรสำหรับซอด้วง

ฟ _ ร _	_ ร	ซ ฟ ร ฟ	_ ร ฟ ซ	_ _ _	_ _ _	_ _ ฟ	ล ซ ฟ ร
_ ค _ ค	ซ ล ค _	_ _ _	ค _ _	ฟ ซ ล ท	ค ท ล ซ	ค ล ซ _	_ _ _

สำนวนทำนองแปรสำหรับซออู้

_ _ _	_ _ _	_ ซ _	ซ ล ซ ซ	ค ร ค ล	ร ค ล ซ	ค ล ซ _	ล ซ _
ค ร ค ค	ร ฟ ร ร	ฟ _ ฟ ฟ	_ _ _	_ _ _	_ _ _	_ _ ฟ	_ _ ฟ ร

สำนวนทำนองแปรสำหรับจะเข้

_ _ ค	_ _ ร	_ _ ฟ	_ _ ซ	_ _ ล	_ _ ซ	_ _ ฟ	_ _ ร
_ _ _	_ _ _	_ _ _	_ _ _	_ _ _	_ _ _	_ _ _	_ _ _
_ ค _	ร _	_ ฟ _	_ ซ _	_ ล _	_ ซ _	_ ฟ _	_ ร _

สำนวนทำนองแปรสำหรับขิม

ร ค ค _	ฟ ร ร	ซ ฟ ฟ _	ล ซ ซ _	ค _ _	ค _ _	_ ค _	_ _ _
_ _ _	_ _ _	_ _ _	_ _ _	ซ ล ท	_ ท ล ซ	ล ท _	ล ซ ฟ _
_ _ ค	_ _ ร	_ _ ฟ	_ _ ซ	_ _ _	_ _ _	_ _ _	_ _ ร

ในความรู้ตามหน่วยการเรียนรู้

ใบความรู้หน่วยที่ 1

เรื่อง มือน้อยที่ใช้ในการแปรทำนองเพลงดัดันเพลงฉิ่ง สามชั้น

สาระสำคัญ

เพลงดัดันเพลงฉิ่ง สามชั้นเป็นเพลงทางเก็บ (เพลงดำเนินกลอน) อัตราจังหวะสามชั้น เป็นกลุ่มเพลงหนึ่งที่มีความสำคัญ ในการที่นำมาเพื่อใช้ในการฝึกทักษะการแปรทำนองเป็นทำนองเครื่องสาย เนื่องจากมีประโยชน์ที่ค่อนข้างยาว ซึ่งทำให้เห็นถึงโครงสร้างทำนองหลักของทำนองเพลงที่ชัดเจน กลุ่มเพลงที่เลือกมา เพื่อใช้ฝึกทักษะการแปรทำนอง คือ เพลงดัดัน เพลงฉิ่ง สามชั้น ประกอบด้วยเพลงอัตราจังหวะ สามชั้น จำนวน 4 เพลง

เพลงดัดันเพลงฉิ่ง สามชั้น

ท่อน 1

สำนวนมือน้อย

_ ช ล	_ คํ _ ล	_ ช ล	_ ท คํ	_ รํ _ รํ	_ คํ _	ท ท _	ล ล _ ช
_ ฟ _	ช _ ช	ช ฟ _	ช ล _	_ ฟ _ ร	_ ค _ ท	_ _ _ ล	_ _ _ ช

_ ล คํ _	ล ช	_ _ ร ม	_ _ ฟ ช	_ คํ _ รํ	_ คํ _ ล	_ _ ช ช	_ ล _ คํ
_ _ _ ช	_ ฟ ม	ร ค _	ร ม _	ค _ ร	ค _ ม	_ ร _	_ ม _ ค

_ ล _	ช ม _	คํ คํ _	รํ รํ _ มํ	_ มํ _ มํ	_ มํ _	มํ มํ _	รํ รํ _ คํ
_ _ ช ม	_ _ ร ค	_ _ _ ร	_ _ _ ม	_ ช ล	_ ช _ ม	_ _ _ ร	_ _ _ ค

_ ล คํ _	ล ช _	_ _ ร ม	_ _ ฟ ช	_ คํ _ รํ	_ คํ _ ล	_ _ ช ช	_ ล _ คํ
_ _ _ ช	_ _ ฟ ม	ร ค _	ร ม _	ค _ ร	ค _ ม	_ ร _	_ ม _ ค

_ ล _	ช ช _	ล ล _	คํ คํ _ รํ	_ รํ _ รํ	_ คํ _	ล ล _	ช ช _ ฟ
_ ล _ ช	_ _ ล	_ _ ค	_ _ _ ร	_ ฟ _ ร	_ ค _ ล	_ _ _ ช	_ _ _ ฟ

_ ล _ คํ	_ ล _	ช ช _	ฟ ฟ _ ร	_ ร _	ค ค _	ร ร _	ฟ ฟ _ ช
_ ล _ ค	_ ล _ ช	_ _ _ ฟ	_ _ _ ล	_ ล _ ช	_ _ _ ล	_ _ _ ฟ	_ _ _ ช

ท่อน 2

สำนวนมือห้อง

_ ช ล	_ คื รื	_ มื รื	_ คื ล	_ ล _	ช ช _	ล ล _	คื คื _ รื
_ ฟ _	ค _ ร	ม _ ร	ค _ ม	ม _ ร	_ _ ม	_ _ ค	_ _ ร

_ ร ม	_ ฟ ช	ล _	ช ฟ _	คื ล _	ล ช _	ช ม _	ม ร _
_ ค _	ร ม	ฟ ช ฟ	_ ม ร	_ ช ม	_ ม ร	_ ร ค	_ ค ล

_ ล _	ช ช _	ล ล _	คื คื - รื	_ รื รื	คื _	ล ล _	ช ช _ ฟ
_ ล _ ช	_ _ ล	_ _ ค	_ _ ร	_ ฟ _ ร	_ ค _ ล	_ _ ช	_ _ ฟ

_ ล _ คื	_ ล _	ช ช _	ฟ ฟ _ ร	_ ร _	ค ค _	ร ร _	ฟ ฟ _ ช
_ ล _ ค	_ ล _ ช	_ _ ฟ	_ _ ล	_ ล _ ช	_ _ ล	_ _ ฟ	_ _ ช

เพลงจระเข้หางยาว สามชั้น

ท่อน 1

สำนวนมือห้อง

_ _ ล	_ คื คื	_ รื	_ คื คื	_ ช ล	_ คื รื	_ คื _	รื รื _ คื
_ _ ม	_ ค _	_ _ ร	ค _	_ ฟ _	_ ค _ ร	_ ค _ ร	_ _ ค

_ _ มื มื	_ มื _	รื รื _	คื คื _ ล	_ ล _	ช ช _	ล ล _	คื คื _ รื
_ ม _	_ ช _ ร	_ _ ค	_ _ ม	_ ม _ ร	_ _ ม	_ _ ค	_ _ ร

_ ร ม	_ ฟ ช	_ ล _	ช ฟ _	คื ล _	ล ช _	ช ม _	ม ร _
_ ค _	ร ม _	ฟ ช ฟ	_ ม ร	_ ช ม	_ ม ร	_ ร ค	_ ค ล

_ ล _	ช ม _	คื คื _	รื รื _ มื	_ มื _ มื	_ มื _	มื มื _	รื รื _ คื
_ _ ช ม	_ _ ร ค	_ _ ร	_ _ ม	_ ช ล	ช _ ม	_ _ ร	_ _ ค

ท่อน 2

สำนวนมือซ่อง

__ ต	_ คํ์ คํ์	__ วั	_ คํ์ คํ์	_ ช ต	_ คํ์ วั	_ คํ์ __	วั วั _ คํ์
__ ม	_ ค _	_ วั	_ ค _	_ ฟ _	_ ค วั	_ ค วั	_ ค _

_ วั วั	_ คํ์ _	ต ต _	ช ช _ ฟ	ร _	ค ค _	ฟ ฟ _	ช ช _ ต
_ วั _	_ ค _	_ ช	_ ฟ	_ ค ช	_ ฟ	_ ช	_ ค

_ ช ต	_ คํ์ วั	_ วั วั	คํ์ ต	คํ์ วั	_ คํ์ _	ต ต _	ช ช _ ฟ
_ ฟ _	_ ค วั	_ ฟ วั	ค ค	ค วั	_ ค ค	_ ช	_ ฟ

_ วั _	ค ค _	ฟ ฟ _	ช ช _ ต	_ ฟ _	ช ต _ คํ์	_ วั คํ์	_ ค ช
_ ค ช	_ ฟ	_ ช	_ ค	_ ค ฟ	_ ค	_ วั ค	_ ค ช

ท่อน 3

สำนวนมือซ่อง

_ วั _	ค ค _	ร ร _	ฟ ฟ _ ช	_ ค คํ์	_ ค _	ช ช _	ฟ ฟ _ วั
_ ค ช	_ ค	_ ฟ	_ ช	ค ค	_ ค ช	_ ฟ	_ ค

_ ช _	ฟ วั	_	_ ค วั	_ วั _	ค ค วั	_ ช _	ฟ ฟ _ ช
_ ฟ วั	_ ค ค	_ ช ค	_ ช ค	_ ค ค	_ ช ค	_ ช ฟ	_ ช

_ ช ต	_ ท คํ์	_ วั _	คํ์ ท	คํ์ วั	วั คํ์	คํ์ ต	ต ช _
_ ฟ _	ช ต	ท คํ์ ท	_ ค ช	_ ค ค	_ ค ช	_ ช ฟ	_ ฟ วั

_ วั _	ค ค	ฟ ฟ _	ช ช _ ต	_ คํ์ วั	_ คํ์ _	ต ต _	ช ช _ ฟ
_ ค ค	_ ช ฟ	_ ช	_ ค	_ ค วั	_ ค ค	_ ช	_ ฟ

เพลงดวงพระธาตุ สามชั้น

ท่อน 1

สำนวนมือฆ้อง

_ _ คํ	_ รํ รํ	_ _ มํ	_ รํ รํ	_ รํ ท	ล ล _ _	_ _ ลท	คํ _ _ รํ
_ _ ค	ร	_ _ ม	_ ร _ _	_ ช _ _	_ ช _ ร	_ ช _ _	_ ร _ _

_ _ มํ มํ	_ มํ _ _	รํ รํ _ _	คํ คํ _ ล	_ คํ คํ	- รํ - ช	_ _ _ _	ช ล _ คํ
_ ม _ _	_ ช _ ร	_ _ ค	_ _ _ ม	_ ค _ _	- ร - ร	_ ม _ ฟ	_ _ _ ค

_ ล คํ _	ล ช _	_ _ ร ม	_ ฟ ช	_ คํ _ รํ	_ คํ _ ล	_ _ ช ช	_ ล _ คํ
_ _ _ ช	_ _ ฟ ม	ร ค _ _	ร ม _ _	_ ค _ ร	_ ค _ ม	_ ร _ _	_ ม _ ค

_ _ รํ รํ	_ คํ _	ล ล _ _	ช ช _ ฟ	_ ร _ _	ค ค _ _	ฟ ฟ _ _	ช ช _ ล
_ ร _ _	_ ค _ ล	_ _ ช	_ _ _ ฟ	_ ล _ ช	_ _ _ ฟ	_ _ _ ช	_ _ _ ล

ท่อน 2

สำนวนมือฆ้อง

_ _ _ ร	_ _ ฟ ฟ	_ _ ช	_ ฟ ฟ	_ _ ค ร	_ ฟ _ ช	_ ฟ _ _	ช ช _ ฟ
_ _ _ ล	_ ฟ _ _	_ _ _ ช	_ ฟ _ _	_ ล _ _	_ ฟ _ ช	_ ฟ _ ช	_ _ _ ฟ

_ ค _ ฟ	_ _ ช ล	_ คํ _ ล	_ ช _ ฟ	_ ช ล ช	_ _ _ _	_ _ _ _	ค ร _ ฟ
_ ช _ ฟ	_ _ _ ล	_ ค _ ล	_ ช _ ฟ	ช _ _ _	ฟ ม ร ค	_ ล _ ท	_ _ _ ฟ

_ ร _ _	ค ค _ _	ฟ ฟ _ _	ช ช _ ล	_ ฟ _ _	ช ล _ คํ	_ รํ _ คํ	_ ล _ ช
_ ล _ ช	_ _ _ ฟ	_ _ _ ช	_ _ _ ล	_ ค _ ฟ	_ _ _ ค	_ ร _ ค	_ ล _ ช

_ คํ _ ล	_ ช _	ฟ ฟ _ _	ช ช _ ล	_ คํ _ รํ	_ คํ _ _	ล ล _ _	ช ช _ ฟ
_ ค _ ล	_ ช _ ฟ	_ _ _ ช	_ _ _ ล	_ ค _ ร	_ ค _ ล	_ _ _ ช	_ _ _ ฟ

เพลงนกขมิ้น สามชั้น

ท่อน 1

สำนวนมือฆ้อง

_ ต _ _	ซ ม _	คํ คํ _	รํ รํ _	มํ _	_ มํ _	มํ มํ _	รํ รํ _
_ ซ ม	_ ร ค	_ _ ร	_ _ ม	_ ซ ล	ซ _ ม	_ _ _ ร	_ _ _ ค

_ ต _	ซ ซ _	คํ คํ _	รํ รํ _	_ ร ม	_ _ ฟ ซ	_ ต _	ซ ฟ _
_ ม _	_ _ ค	_ _ _ ร	_ _ ม	ค _ _	ร ม _	ฟ _ ซ ฟ	_ _ ม ร

ซ _ ม _	ซ ฟ _	ซ _ ม _	ซ ฟ _	ม _ ร ม	_ _ ฟ ซ	_ ต _	ซ ฟ _
_ ร _	_ _ ม ร	ร _ ร	_ _ ม ร	ค _ _	ร ม _	ฟ _ ซ ฟ	_ _ ม ร

_ ต _	ซ ม _	คํ คํ _	รํ รํ _	มํ _	_ มํ _	มํ มํ _	รํ รํ _
_ ซ ม	_ ร ค	_ _ ร	_ _ ม	_ ซ ล	ซ _ ม	_ _ _ ร	_ _ _ ค

_ ท _	_ ร _	_ ท _	ล ล _	ซ ซ _	_ ม _	ร ร _	ม ม _
_ ท _	_ ร _	_ ท _	_ ล	_ ซ	_ _ ท	_ ท _	_ ล

_ ร _	_ ท	_ ล	ซ ซ _	ล ล _	_ ท	_ ร _	_ ร _
_ ร _	_ ท	_ ล	_ ซ	_ _ ล	_ ร	_ ร _	_ ล

ท่อน 2

สำนวนมือฆ้อง

_ _ คํ	_ _ ท คํ	_ _ รํ คํ	_ _ ท คํ	_ คํ _	มํ รํ _	_ _ ล ท	_ _ คํ รํ
_ _ ซ	ท ล _	ท ล _	ท ล _	ซ _	_ _ คํ ท	ล ซ _	ล ท _

_ ต _	ซ ม _	คํ คํ _	รํ รํ _	มํ _	_ มํ _	มํ มํ _	รํ รํ _
_ ซ ม	_ ร ค	_ _ ร	_ _ ม	_ ซ ล	ซ _ ม	_ _ _ ร	_ _ _ ค

_ ท _	_ ร _	_ ท _	ล ล _	ซ ซ _	_ ม _	ร ร _	ม ม _
_ ท _	_ ร _	_ ท _	_ ล	_ ซ	_ _ ท	_ ท _	_ ล

_ ร _	_ ท	_ ล	ซ ซ _	ล ล _	_ ท	_ ร _	_ ร _
_ ร _	_ ท	_ ล	_ ซ	_ _ ล	_ ร	_ ร _	_ ล

ท่อน 3

สำนวนมือฉ่อง

_ ท _ รี่	_ ท _	ล ล _	ซ ซ _ ม	ม _	ร ร _	ม ม _	ซ ซ _ ล
_ ทุ _ ร	_ ทุ _ ล	_ _ ซ	_ _ ทุ	_ ทุ _ ล	_ _ _ ทุ	_ _ _ ซ	_ _ _ ล

_ ล ท	_ คี่ รี่	_ มี่ _	รี่ คี่ _	รี่ มี่ _	มี่ รี่ _	รี่ ท _	ท ล _
_ ซ _	ล ท _	คี่ _ รี่ คี่	_ ท ล	_ รี่ ท	_ _ ท ล	_ _ ล ซ	_ _ ซ ม

_ ล _	ซ ม _	_ _ _	_ ร _ ม	_ _ ม _	ม ร _ ม	_ ล _	ซ ซ _ ล
_ _ ซ ม	_ _ ร ทุ	ล _ ทุ	_ ล _ ทุ	_ ร _ ทุ	_ ล _ ทุ	_ ล _ ซ	_ _ _ ล

_ รี่ _ ท	_ ล _	ซ ซ _	ล ล _ ท	_ รี่ _ มี่	_ รี่ _	ท ท _	ล ล _ ซ
_ ร _ ทุ	_ ล _ ซ	_ _ _ ล	_ _ _ ทุ	_ ร _ ม	_ ร _ ทุ	_ _ _ ล	_ _ _ ซ

ใบความรู้หน่วยที่ 3, 4

เรื่อง การแปรทำนองเครื่องสายโดยใช้ทำนองหลัก

สาระสำคัญ

เพลงแขกมอญเป็นเพลงทางพื้น หรือเพลงดำเนินกลอนมีการเปลี่ยนเสียง (Key) ของดนตรีทำให้เหมาะแก่การฝึกการแปรทางของเครื่องสาย ซึ่งผู้เข้ารับการอบรมต้องวิเคราะห์เพลงอย่างละเอียดและรอบคอบ เพลงแขกมอญถือว่าเป็นเพลงหัวใจในการอบรมครั้งนี้ และหวังว่าผู้เข้ารับการอบรมได้รับความรู้จากเพลงนี้นำไปพัฒนาองค์ความรู้ต่อไป

ประวัติ เพลงแขกมอญ

เพลงสองชั้น เป็นเพลงเก่าสมัยอยุธยา มี 3 ท่อน ทำนองไพเราะสละสลวย นิยมใช้บรรเลงออกเพลงประจำวัดของวงปี่พาทย์มอญ เพลงเถา พระประดิษฐไพเราะ (มีแขก) แต่งจากเพลงแขกมอญ สองชั้น ทำนองเก่า โดยแต่งเพลงสามชั้น เป็นทางธรรมดาและทางเดี่ยว เพื่อบรรเลงอวดฝีมือของนักดนตรีทางเดี่ยวนี้มีหลายท่านได้แต่งสำหรับเครื่องดนตรีชนิดต่าง ๆ เช่น นายพุ่ม ปาปุยะวาท แต่งเพลงสามชั้นทางเดี่ยวระนาดทุ้ม หลวงประดิษฐไพเราะ (ศร ศิลปบรรเลง) นำทำนองของเพลงพระประดิษฐไพเราะ (มีแขก) มาเป็นแนว ให้เป็นเพลงที่มีลีลาพลิกเพลงด้วยกลเม็ดเด็ดพรายตามแบบของเพลงเดี่ยวด้วยเครื่องดนตรีอีกหลายชนิดใน พ.ศ. 2476 นายมนตรี ตราโมท ได้แต่งตัดเป็นชั้นเดี่ยว และนำทำนองสองชั้นทางธรรมดาของพระประดิษฐไพเราะ (มีแขก) ทำนองสองชั้น ทางเก่ามารวมบรรเลงและขับร้องเป็นเพลงเถา เป็นที่นิยมกันแพร่หลาย เพลงดรัมโหรี เรียกว่า ดรัมแขกมอญ ใช้ขับร้องเรื่องกาเกี บพนิพนธ์ของเจ้าพระยาพระคลัง (หน) เพลงดรัมซุนนี่คุณหญิงไพฑูรย์ กิตติวรรณ ได้ขับร้องบันทึกแผ่นเสียงของบริษัทพาลิโพน ด้วยวงมโหรีวังบางขุนพรหม เมื่อ พ.ศ. 2471 มี 4 เพลง คือ เพลงแขกมอญ เพลงแขกมอญบางช้าง เพลงลมพัดชายเขา เพลงลมหวน และเพลงทยอยมอญ เพลงทางเปลี่ยน ใน พ.ศ. 2508 นายเดือน พาทยกุล ได้นำทำนองสองชั้น มาแต่งเป็นทางเปลี่ยนเป็นสำเนียงแขกที่มีจังหวะรุกเร้า สนุกสนาน ในท่อนที่ 3 เทียบกลับได้เปลี่ยนเป็นสำเนียงมอญ เพื่อให้ตรงกับชื่อเพลงแขกมอญ

ทำนองหลักเพลงแขกมอญ สามชั้น

สามชั้น ท่อน 1

_ _ _ ฟ	_ ช ช	_ _ ถ	_ _ ช ช	_ ฟ _ ฟ	_ ฟ _ ท	_ รี้ คี้ ท	_ ถ _ ช
_ _ _ ฟ	_ ช _	_ _ ถ	_ ช _	_ ฟ _	_ ค _ ท	_ ร ค ท	_ ถ _ ช
_ ถ _ _	ถ ช _	ช ฟ _	ฟ ร _	_ ช _	ฟ ฟ _	ท ท _	คี้ คี้ _ รี้
_ _ ช ฟ	_ _ ฟ ร	_ _ ร ค	_ _ ค ท	_ ร _ ค	_ _ _ ท	_ _ _ ค	_ _ _ ร
_ ร _ _	ค ค _	ร ร _	ฟ ฟ _ ช	_ ถ _	ถ ช _	ฟ _ ช _	ช _ ฟ _
_ ถ _ ช	_ _ _ ถ	_ _ _ ฟ	_ _ _ ช	_ ช _	_ ฟ _ ร	_ ร _ ฟ	_ ร _ ค
_ ท _ ค	ร ค _	_ _ ช ถ	_ _ ท ค	_ ค _ ฟ	_ _ ช ถ	_ คี้ _ ถ	_ ช _ ฟ
_ ฟ _	_ _ ท ถ	ช ฟ _	ช ถ _ ช	_ ช _ ฟ	_ _ ช ถ	_ ค _ ถ	_ ช _ ฟ
ม ร _	ค ร ม _	ม ร _	ม _ ฟ ฟ	_ _ ช ถ	คี้ ถ _	ช ถ _	ช ฟ _
_ _ ค ช	_ _ _ ร	_ _ ค ร	_ ฟ _	_ ฟ _	_ _ ช ฟ	_ _ ช ฟ	_ _ ม ร
_ ช _	_ ฟ _	_ ท _	คี้ คี้ _ รี้	_ รี้ รี้	_ รี้ _	_ รี้ รี้	คี้ คี้ _ ท
_ _ ฟ ร	_ _ ค ท	_ _ _ ค	_ _ _ ร	_ ฟ _ ช	_ ฟ _ ร	_ _ _ ค	_ _ _ ท
_ _ ค ร	_ ฟ _ ร	_ _ ค ร	_ _ _	_ ท _ ร	_ _ _	_ _ _ ฟ	_ _ ช ถ
_ ท _	_ ค _ ค	ค ท _	ค ท ถ ช	_ ฟ _	ค ท ถ ช	_ ค _	_ ฟ _
_ ท _ คี้	รี้ คี้ _	_ _ ช ถ	_ _ ท คี้	รี้ _ รี้	รี้ _ รี้	_ คี้ _	ท คี้ _ ท
_ ฟ _	_ _ ท ถ	ช ฟ _	ช ถ _	_ ร _ ช	_ ช _ คี้	ท _ ช ถ	_ _ _ ฟ
_ ถ _ ถ	_ ช _	ถ ช _ ช	_ ฟ _	ช ฟ _ ฟ	_ ร _	ฟ ร _ ร	_ ค _
_ _ ช _	ช ฟ _ ฟ	_ _ ฟ _	ฟ ร _ ร	_ ร _	ร ค _ ค	_ ค _	ค ท _ ท
_ ถ _	ถ ช _	ช ฟ _	ฟ ร _	_ ช _	ฟ ฟ _	ท ท _	คี้ คี้ _ รี้
_ _ ช ฟ	_ _ ฟ ร	_ _ ร ค	_ _ ค ท	_ ร _ ค	_ _ _ ท	_ _ _ ค	_ _ _ ร
_ ร _	ค ค _	ร ร _	ฟ ฟ _ ช	_ ถ _ คี้	_ ถ _	ช ช _	ฟ ฟ _ ร
_ ถ _ ช	_ _ _ ถ	_ _ _ ฟ	_ _ _ ช	_ ถ _ ค	_ ถ _ ช	_ _ _ ฟ	_ _ _ ถ

_ ฟ _ ท	_ คื _ รื	_ รื _ รื	_ คื _ ท	ช _ _	ฟ ฟ _ _	ท ท _ _	คื คื _ รื
_ ค _ ท	_ ค _ ร	_ ฟ _ ร	ค _ ท	ร _ ค	_ _ ท	_ _ ค	_ _ ร

กลับต้น

สามชั้น ท่อน 2

_ _ ฟ	_ _ ช ช	_ _ ถ	_ _ ช ช	_ คื _ ถ	_ ช _ _	ฟ ฟ _ _	ม ม _ ร
_ _ ฟ	_ ช _ _	_ ถ _ _	_ ช _ _	_ ค _ ถ	_ ช _ ฟ	_ _ ท	_ _ ถ

_ ถ _ _	ช ม _	_ _ ค	_ ร ม	_ ฟ _ ช	ถ ช _ _	_ _ ร ม	_ _ ฟ ช
_ _ ช ม	_ ร ค	_ ช _ _	_ ค _ _	_ ค _ _	_ ฟ ม	ร ค _ _	ร ม _ _

_ _ ฟ	_ _ ช ช	_ _ ถ	_ _ ช ช	_ คื _ รื	_ คื _ _	ถ ถ _ _	ช ช _ ร
_ _ ฟ	_ ช _	_ _ ถ	_ ช _	_ ค _ ร	_ ค _ ถ	_ _ ช	_ _ ถ

_ ถ _ _	ช ม _	_ _ ค	_ _ ร ม	_ ฟ _ ช	ถ ช _ _	_ _ ร ม	_ _ ฟ ช
_ _ ช ม	_ ร ค	_ ช _ _	_ ค _	_ ค _	_ ฟ ม	ร ค _ _	ร ม _ _

_ _ ม	_ ม ม	_ รื รื	_ คื คื	_ _ ถ	_ _ ร	_ ถ ถ	_ ช ช _ ฟ
_ _ ม	_ _ ร	_ _ ค	_ _ ถ	_ _ ถ	_ _ ถ	_ _ ช	_ _ ฟ

_ _ _	ค ค	ร ร	ม ม	_ ฟ	_ ช ถ	คื ถ _ _	ช ถ _ _
_ _ ช	_ _ ถ	_ _ ท	_ _ ฟ	_ ฟ	_ _ ช ฟ	_ _ ช ฟ	_ _ ม ร

_ _ ค ร	_ ฟ _ ร	_ ค ร	_ _ _	_ ท _ ร	_ _ _	_ _ ฟ	_ _ ช ถ
_ ท _ _	ค ค _	ค ท _ _	ค ท ถ ช	_ ฟ _ _	ค ท ถ ช	_ ค _ _	_ ฟ _ _

_ ท _ คื	รื คื _ _	_ _ ช ถ	_ _ ท คื	รื _ รื _	รื _ รื _	_ คื _ _	ท คื _ ท
_ ฟ _ _	_ _ ท ถ	ช ฟ _ _	ช ถ _ _	_ ร _ ช	_ ช _ คื	ท _ ช ถ	_ _ _ ฟ

_ ถ _ ถ	_ ช _ _	ถ ช _ ช	_ ฟ _ _	ช ฟ _ ฟ	_ ร _ _	ฟ ร _ ร	_ ค _ _
_ _ ช _	ช ฟ _ ฟ	_ _ ฟ _	ฟ ร _ ร	_ ร _ _	ร ค _ ค	_ ค _ _	ค ท _ ท

_ ถ _ _	ถ ช _ _	ช ฟ _ _	ฟ ร _ _	ช	ฟ ฟ _ _	ท ท _ _	คื คื _ รื
_ _ ช ฟ	_ _ ฟ ร	_ ร ค	_ ค ท	_ ร ค	_ _ _ ท	_ _ ค	_ _ _ ร

_ ถ _ ..	ถ ช _ ..	ช ฟ _ ..	ฟ ร _ ..	_ ช _ ..	ฟ ฟ _ ..	ท ท _ ..	คํ คํ _ รํ
_ .. ช ฟ	_ .. ฟ ร	_ .. ร ค	_ .. ค ท	_ .. ร ค	_ .. ท	_ .. ค	_ .. ร
ร _ ..	ค ค _ ..	ร ร	ฟ ฟ _ ช	_ ถ _ คํ	_ ถ _ ..	ช ช _ ..	ฟ ฟ _ ร
_ ถ _ ช	_ .. ถ	_ .. ฟ	_ .. ช	_ ถ _ ค	_ ถ _ ช	_ .. ฟ	_ .. ถ
_ ฟ _ ท	_ คํ _ รํ	รํ _ รํ	_ คํ _ ท	_ ช _ ..	ฟ ฟ _ ..	ท ท _ ..	คํ คํ _ รํ
ค _ ท	_ ค _ ร	ฟ _ ร	ค _ ท	_ ร _ ค	_ .. ท	_ .. ค	_ .. ร

กลับต้น

มหาวิทยาลัยบูรพา
Burapha University

ใบกิจกรรม

ใบกิจกรรมหน่วยที่ 1

คำชี้แจง จากกรณีศึกษาใบงาน จงตอบคำถามดังต่อไปนี้

คำสั่ง จงบอกมือห้องอิสระมือห้องบังคับและมือห้องกึ่งบังคับกึ่งอิสระ ให้ทำนองเพลงด้บัน เพลงนี้สามชั้น

เพลงด้บันเพลงนี้ สามชั้น

ท่อน 1

_ _ ซ ล	_ คํ์ ล	_ _ ซ ล	_ _ ท คํ์
_ ฟ _ _	ซ _ ซ _	ซ ฟ _ _	ซ ล _ _

มือห้องประเภท.....

_ รื _ รื	_ คํ์ _ _	ท ท _ _	ล ล _ ซ
_ ฟ _ ร	_ ค _ ท	ล	_ _ _ ซ

มือห้องประเภท.....

_ ล คํ์ _	ล ซ _ _	_ ร ม	_ _ ฟ ซ
_ _ _ ซ	_ _ ฟ ม	ร ค _ _	ร ม

มือห้องประเภท.....

_ คํ์ _ รื	_ คํ์ ล	_ _ ซ ซ	ล _ คํ์
_ ค _ ร	_ ค ม	ร _ _	_ ม _ ค

มือห้องประเภท.....

_ ล _ _	ซ ม _ _	คํ์ คํ์ _ _	รื รื ม
_ _ ซ ม	_ _ ร ค	_ _ _ ร	_ _ _ ม

มือห้องประเภท.....

_ มื _ มื	_ มื _ _	มื มื _ _	รื รื _ คํ์
_ ซ _ ล	_ ซ _ ม	_ _ _ ร	_ _ _ ค

มือห้องประเภท.....

_ ล คํ์ _	ล ซ	_ ร ม	_ _ ฟ ซ
_ _ _ ซ	_ _ ฟ ม	ร ค _	ร ม _ _

มือห้องประเภท.....

_ คํ์ _ รื	คํ์ _ ล	_ _ ซ ซ	ล _ คํ์
_ ค _ ร	_ ค ม	_ ร _ _	_ ม _ ค

มือห้องประเภท.....

_ ล _ _	ซ ซ _ _	ล ล _ _	คํ คํ _ ร
_ ล _ ซ	_ _ _ ล	_ _ _ ค	_ _ _ ร

มีน้องประเภท.....

_ ร _ ร	_ ค _ _	ล ล _ _	ซ ซ _ ฟ
_ ฟ _ ร	_ ค _ ล	_ _ _ ซ	_ _ _ ฟ

มีน้องประเภท.....

_ ล _ ค	_ ล _ _	ซ ซ _ _	ฟ ฟ _ ร
_ ล _ ค	_ ล _ ซ	_ _ _ ฟ	_ _ _ ล

มีน้องประเภท.....

_ ร _ _	ค ค _ _	ร ร _ _	ฟ ฟ _ ซ
_ ล _ ซ	_ _ _ ล	_ _ _ ฟ	_ _ _ ซ

มีน้องประเภท.....

ท่อน 2

_ ซ ล	_ ค _ ร	_ ม _ ร	_ ค _ ล
_ ฟ _ _	_ ค _ ร	_ ม _ ร	_ ค _ ม

มีน้องประเภท.....

_ ล _ _	ซ ซ _ _	ล ล _ _	คํ คํ _ ร
_ ม _ ร	_ _ _ ม	_ _ _ ค	_ _ _ ร

มีน้องประเภท.....

_ _ ร ม	_ _ ฟ ซ	_ ล _ _	ซ ฟ _ _
_ ค _ _	ร ม _ _	ฟ _ ซ ฟ	_ ม ร

มีน้องประเภท.....

คํ ล _ _	ล ซ _ _	ซ ม _ _	ม ร _ _
_ _ ซ ม	_ _ ม ร	_ _ ร ค	_ _ ค ล

มีน้องประเภท.....

_ ล _ _	ซ ซ _ _	ล ล _ _	คํ คํ - ร
_ ล _ ซ	_ _ _ ล	_ _ _ ค	_ _ _ ร

มีน้องประเภท.....

ร ี ี	ค ี่	ล ล	ซ ซ ฟ
ฟ ร	ค ุ	ซ	ฟ

มี้องประเภท.....

ล ค ี่	ล	ซ ซ	ฟ ฟ ร
ล ค	ล ซ	ฟ	ล

มี้องประเภท.....

ร	ค ค	ร ร	ฟ ฟ ซ
ล ซ	ล	ฟ	ซ

มี้องประเภท.....

เพลงกระแซ่หางยาว สามชั้น

ท่อน 1

ล	ค ี่ ค ี่	ร ี	ค ี่ ค ี่
ม	ค	ร	ค

มี้องประเภท.....

ซ ล	ค ี่ ร ี	ค ี่	ร ี ค ี่
ฟ	ค ร	ค ร	ค

มี้องประเภท.....

ม ี่ ม ี่	ม ี่	ร ี	ค ี่ ค ี่ ล
ม	ซ ร	ค	ม

มี้องประเภท.....

ล	ซ ซ	ล ล	ค ี่ ค ี่ ร ี
ม ร	ม	ค	ร

มี้องประเภท.....

ร ม	ฟ ซ	ล	ซ ฟ
ค	ร ม	ฟ ซ ฟ	ม ร

มี้องประเภท.....

ค ี่ ล	ล ซ	ซ ม	ม ร
ซ ม	ม ร	ร ค	ค ุ

มี้องประเภท.....

_ ต _	ช ม _ _	คํ คํ _ _	รํ รํ _ ม
_ _ ช ม	_ _ ร ค	_ _ ร	_ _ ม

มีน้องประเภท.....

_ มํ _ มํ	_ มํ	มํ มํ _ _	รํ รํ _ คํ
_ ช _ ต	_ ช _ ม	_ ร	_ _ ค

มีน้องประเภท.....

ท่อน 2

_ _ _ ต	_ _ คํ คํ	_ _ รํ	_ _ คํ คํ
_ _ _ ม	_ ค _ _	_ ร	_ ค _ _

มีน้องประเภท.....

_ _ ช ต	_ คํ รํ	_ คํ _ _	รํ รํ _ คํ
_ ฟ _ _	_ ค _ ร	_ ค _ ร	_ _ _ ค

มีน้องประเภท.....

_ รํ รํ	คํ	ต ต _ _	ช ช _ ฟ
_ ร _ _	ค _ ต	_ ช	_ _ _ ฟ

มีน้องประเภท.....

_ ร _ _	ค ค _ _	ฟ ฟ _ _	ช ช _ ต
_ ต _ ช	_ _ _ ฟ	_ ช	_ _ _ ต

มีน้องประเภท.....

_ _ ช ต	คํ รํ	_ รํ รํ	_ คํ _ ต
_ ฟ _ _	_ ค _ ร	_ ฟ _ ร	_ ค _ ต

มีน้องประเภท.....

_ คํ _ รํ	_ คํ _ _	ต ต _ _	ช ช _ ฟ
_ ค _ ร	_ ค _ ต	_ ช	_ _ _ ฟ

มีน้องประเภท.....

_ ร _ _	ค ค _ _	ฟ ฟ _ _	ช ช _ ต
_ ต _ ช	_ _ _ ฟ	_ _ _ ช	_ _ _ ต

มีน้องประเภท.....

_ ฟ _ _	ซ ล _ คํ	_ รื _ คํ	_ ล _ ซ
_ ค _ ฟ	_ ค	ร _ ค	_ ล - ซ

มี้องประภท.....

ทอน 3

_ ร _ _	ค ค _ _	ร ร _ _	ฟ ฟ ซ
_ ล _ ซ	_ _ _ ล	_ _ ฟ	ซ

มี้องประภท.....

_ ล _ คํ	_ ล _ _	ซ ซ _ _	ฟ ฟ _ ร
_ ล _ ค	_ ล _ ซ	_ _ _ ฟ	_ _ ล

มี้องประภท.....

_ ซ _ _	ฟ ร _ _	_ _ _ _	_ ค _ ร
_ _ ฟ ร	_ _ ค ล	_ ซ _ ล	_ ซ _ ล

มี้องประภท.....

_ ร _ _	ร ค _ ร	ซ _ _	ฟ ฟ _ ซ
_ ค _ ล	_ ซ _ ล	_ ซ _ ฟ	_ _ _ ซ

มี้องประภท.....

_ _ ซ ล	_ _ ท คํ	รื _ _	คํ ท _ _
_ ฟ _ _	ซ ล _ _	ท _ คํ ท	_ ล ซ

มี้องประภท.....

คํ รื _ _	รื คํ _	คํ ล _ _	ล ซ _ _
_ _ คํ ล	_ _ ล ซ	_ _ ซ ฟ	_ _ ฟ ร

มี้องประภท.....

_ ร _ _	ค ล _ _	ฟ ฟ _ _	ซ ซ _ ล
_ _ ค ล	_ ซ ฟ	_ _ ซ	_ _ ล

มี้องประภท.....

_ คํ _ รื	_ คํ _ _	ล ล _ _	ซ ซ _ ฟ
_ ค _ ร	_ ค _ ล	_ _ _ ซ	_ _ _ ฟ

มี้องประภท.....

เพลง ตวงพระธาตุ สามชั้น

ท่อน 1

_ _ คํ	_ _ รํ รํ	_ _ มํ	_ รํ รํ
_ _ ค	_ ร _ _	_ _ ม	_ ร _ _

มือน้องประเภท.....

_ รํ ท	ล ล _ _	_ ล ท	คํ _ _ รํ
_ ช _ _	ช ร	_ ช _ _	_ ร _

มือน้องประเภท.....

_ _ มํ มํ	_ มํ _ _	รํ รํ _ _	คํ คํ _ ล
_ ม _ _	_ ช ร	_ _ ค	_ _ ม

มือน้องประเภท.....

_ _ คํ คํ	_ รํ ช	_ _ _ _	ช ล คํ
_ ค _ _	_ ร _ ร	_ ม _ ฟ	_ _ _ ค

มือน้องประเภท.....

_ ล คํ _	ล ช	_ ร ม	_ _ ฟ ช
_ _ _ ช	_ _ ฟ ม	ร ค	ร ม _ _

มือน้องประเภท.....

_ คํ รํ	_ คํ ล	_ ช ช	ล _ คํ
_ ค ร	ค ม	_ ร _ _	_ ม ค

มือน้องประเภท.....

_ _ รํ รํ	คํ _	ล ล	ช ช ฟ
_ ร _ _	_ ค ล	_ _ ช	_ _ _ ฟ

มือน้องประเภท.....

_ ร _ _	ค ค _ _	ฟ ฟ _ _	ช ช _ ล
_ ล ช	_ _ _ ฟ	_ _ ช	_ ล

มือน้องประเภท.....

ท่อน 2

_ _ ร	_ _ ฟ ฟ	_ _ ช	_ _ ฟ ฟ
_ _ ถ	_ _ ฟ	_ _ ช	_ _ ฟ

มือน้องประเภท.....

_ _ ด ร	_ _ ฟ ช	_ _ ฟ	ช ช ฟ
_ _ ถ	_ _ ฟ ช	_ _ ฟ ช	_ _ ฟ

มือน้องประเภท.....

_ _ ด _ ฟ	_ _ ช ถ	_ _ ค _ ถ	_ _ ช _ ฟ
_ _ ช _ ฟ	_ _ _ ถ	_ _ ค _ ถ	_ _ ช _ ฟ

มือน้องประเภท.....

_ _ ช ถ ช	_ _ _	_ _ _	ค ร _ ฟ
ช _ _	ฟ ม ร ค	_ _ ถ _ ท	_ _ ฟ

มือน้องประเภท.....

_ _ ร _	ค ค _	ฟ ฟ _	ช ช _ ถ
_ _ ถ _ ช	_ _ _ ฟ	_ _ _ ช	_ _ _ ถ

มือน้องประเภท.....

_ _ ฟ _	ช ถ _ ค	_ _ ร _ ค	_ _ ถ _ ช
_ _ ค _ ฟ	_ _ ค	ร _ ค	_ _ ถ _ ช

มือน้องประเภท.....

_ _ ค _ ถ	_ _ ช _	ฟ ฟ _	ช ช _ ถ
_ _ ค _ ถ	_ _ ช _ ฟ	_ _ _ ช	_ _ _ ถ

มือน้องประเภท.....

_ _ ค _ ร	_ _ ค _ ถ	_ _ _ ช	_ _ _ ฟ
_ _ ค _ ร	_ _ ค _ ถ	_ _ _ ช	_ _ _ ฟ

มือน้องประเภท.....

เพลงนกขมิ้น สามชั้น

ท่อน 1

_ ล _ _	ซ ม _ _	คํ คํ _	รํ รํ มํ
_ _ ซ ม	_ _ ร ค	_ _ _ ร	_ _ _ ม

มือห้องประเกท.....

_ มํ _ มํ	_ มํ _ _	มํ มํ _ _	รํ รํ _ คํ
_ ซ _ ล	_ ซ _ ม	_ _ _ ร	_ _ _ ค

มือห้องประเกท.....

_ ล _ _	ซ ซ _	คํ คํ _ _	รํ รํ _ มํ
_ ม _ ร	_ _ _ ค	_ _ _ ร	_ _ _ ม

มือห้องประเกท.....

_ _ ร ม	_ _ ฟ ซ	_ ล _ _	ซ ฟ _ _
_ ค _ _	ร ม _ _	ฟ _ ซ ฟ	_ _ ม ร

มือห้องประเกท.....

ซ _ ม _	ซ ฟ _ _	ซ _ ม _	ซ ฟ _ _
_ ร _ ร	_ _ ม ร	_ ร _ ร	_ _ ม ร

มือห้องประเกท.....

ม _ ร ม	_ _ ฟ ซ	_ ล _ _	ซ ฟ _ _
_ ค _ _	ร ม _ _	ฟ _ ซ ฟ	_ _ ม ร

มือห้องประเกท.....

_ ล _ _	ซ ม _ _	คํ คํ _	รํ รํ _ มํ
_ _ ซ ม	_ _ ร ค	_ _ _ ร	_ _ _ ม

มือห้องประเกท.....

_ มํ _ มํ	_ มํ _ _	มํ มํ _ _	รํ รํ _ คํ
_ ซ _ ล	_ ซ _ ม	_ _ _ ร	_ _ _ ค

มือห้องประเกท.....

_ ท _ รํ	_ ท _	ล ล _	ซ ซ _ ม
_ ท _ ร	_ ท _ ล	_ _ _ ซ	_ _ _ ท

มือห้องประเกท.....

_ ม _ _	ร ร _ _	ม ม _ _	ซ ซ _ ล
_ ท _ ล	_ _ ท	_ _ _ ซ	_ _ _ ล

มือน้องประเภท.....

_ ร _ ท	_ ล _	ซ ซ _	ล ล _ ท
_ ร _ ท	_ ล _ ซ	_ _ _ ล	_ _ _ ท

มือน้องประเภท.....

_ ร _ ม	_ ร _	ท ท _	ล ล _ ซ
_ ร _ ม	_ ร _ ท	_ _ _ ล	_ _ _ ซ

มือน้องประเภท.....

ท่อน 2

_ _ _ ค	_ _ ท ค	_ _ ร ค	_ _ ท ค
_ _ ซ _	ท ล _	ท ล _	ท ล _

มือน้องประเภท.....

_ ค _ ร	ม ร _ _	_ ล ท	_ _ ค ร
_ ซ _	_ ค ท	ล ซ _	ล ท _

มือน้องประเภท.....

_ ล _ _	ซ ม _	ค ค _	ร ร _ ม
_ _ ซ ม	_ ร ค	_ _ ร	_ _ _ ม

มือน้องประเภท.....

_ ม _ ม	_ ม _	ม ม _ _	ร ร _ ค
_ ซ _ ล	_ ซ ม	_ _ ร	_ _ _ ค

มือน้องประเภท.....

_ ท _ ร	_ ท _	ล ล _ _	ซ ซ _ ม
_ ท _ ร	_ ท _ ล	_ _ _ ซ	_ _ _ ท

มือน้องประเภท.....

_ ม _ _	ร ร _	ม ม _ _	ซ ซ _ ล
_ ท _ ล	_ _ ท	_ _ _ ซ	_ _ _ ล

มือน้องประเภท.....

_ รื _ ท	_ ล _	ซ ซ _	ล ล _ ท
_ ร _ ท	_ ล _ ซ	_ _ ล	_ _ ท

มีน้องประเภท.....

_ รื _ ม	_ รื _	ท ท _	ล ล _ ซ
_ ร _ ม	_ ร _ ท	_ _ ล	_ _ ซ

มีน้องประเภท.....

ท่อน 3

_ ท รื	_ ท _	ล ล _	ซ ซ _ ม
_ ท _ ร	_ ท _ ล	_ _ ซ	_ _ ท

มีน้องประเภท.....

_ ม _	ร ร _	ม ม _	ซ ซ _ ล
_ ท _ ล	_ _ ท	_ _ ซ	_ _ ล

มีน้องประเภท.....

_ _ ล ท	_ _ คื รื	_ มื _	รื คื _
_ ซ _	ล ท _	คื _ รื คื	_ _ ท ล

มีน้องประเภท.....

รื มื _	มื รื	รื ท _	ท ล _
_ _ รื ท	_ _ ท ล	_ _ ล ซ	_ _ ซ ม

มีน้องประเภท.....

_ ล _	ซ ม _	_ _	ร _ ม
_ _ ซ ม	_ ร ท	_ ล _ ท	ล _ ท

มีน้องประเภท.....

_ ม _	ม ร _	_ ล _	ซ ซ _ ล
_ ร _ ท	_ ล _ ท	_ ล _ ซ	_ _ ล

มีน้องประเภท.....

_ รื _ ท	_ ล _	ซ ซ _	ล ล _ ท
_ ร _ ท	_ ล _ ซ	_ _ ล	_ _ ท

มีน้องประเภท.....

ใบกิจกรรมหน่วยที่ 2

เรื่อง การแปรทำนองหลักเครื่องสาย

คำชี้แจง จงศึกษาในงานเรื่องการแปรทำนองหลักเครื่องสาย

คำสั่ง จงนำทำนองหลักต่อไปนี้มาแปรเป็นทำนองหลักเครื่องสาย

1. มือน้อง

_ _ _ ฟ	_ _ ช ช	_ _ ถ	_ _ ช ช	ฟ _ ฟ	_ ฟ _ ท	_ รี้ คํ ท	_ ถ _ ช
_ _ _ ฟ	_ ช	_ _ ถ	_ ช _	_ ฟ	ค _ _ ท	_ ร ค ท	_ ถ _ ช

ทำนองหลักเครื่องสาย

--	--	--	--	--	--	--	--

2. มือน้อง

_ ถ _ _	ถ ช _	ช ฟ _ _	ฟ ร _ _	_ ช _ _	ฟ ฟ _ _	ท ท _ _	คํ คํ _ รี้
_ _ ช ฟ	_ _ ฟ ร	_ _ ร ค	_ _ ค ท	_ ร ค	_ _ ท	_ _ ค	_ _ ร

ทำนองหลักเครื่องสาย

--	--	--	--	--	--	--	--

3. มือน้อง

_ ร _ _	ค ค _ _	ร ร _ _	ฟ ฟ ช	_ ถ _	ถ _ ช _	ฟ _ ช _	ช _ ฟ _
_ ถ _ ช	_ _ ถ	_ _ ฟ	_ _ ช	_ _ ช	_ ฟ _ ร	_ ร _ ฟ	_ ร _ ค

ทำนองหลักเครื่องสาย

--	--	--	--	--	--	--	--

4. มือน้อง

_ ท _ ค	ร ค _ _	_ _ ช ถ	_ _ ท ค	_ ค _ ฟ	_ _ ช ถ	_ ค _ ถ	_ ช _ ฟ
_ ฟ _ _	_ _ ท ถ	ช ฟ _ _	ช ถ _ ช	_ ช _ ฟ	_ _ ช ถ	_ ค _ ถ	_ ช _ ฟ

ทำนองหลักเครื่องสาย

--	--	--	--	--	--	--	--

5. มือน้อง

ม ร _ _	ค ร ม	ม ร _ _	ม ฟ ฟ	_ _ ช ล	คํ ี _ _	ช ล _ _	ช ฟ _ _
_ _ ค ช	_ _ ร	_ _ ค ร	ฟ _ _	_ _ ฟ	_ _ ช ฟ	_ _ ช ฟ	_ _ ม ร

ทำนองหลักเครื่องสาย

--	--	--	--	--	--	--	--

6. มือน้อง

_ ช _ _	ฟ ร _ _	ท ท _	คํ ี _ ร	_ _ ร _ ร	ร _ ร _	ร ร _ _	คํ ี _ ท
_ _ ฟ ร	_ ค ท	_ _ _ ค	_ _ _ ร	_ ฟ _ ช	ฟ _ ร	_ _ _ ค	_ _ _ ท

ทำนองหลักเครื่องสาย

--	--	--	--	--	--	--	--

7. มือน้อง

_ _ ค ร	_ ฟ _ ร	_ _ ค ร	_ _ _ _	_ ท _ ร	_ _ _ _	_ _ _ ฟ	_ _ ช ล
_ ท _ _	ค _ ค	ค ท _	ค ท ล ช	_ ฟ _	ค ท ล ช	_ ค _ _	_ ฟ _ _

หลักเครื่องสาย

--	--	--	--	--	--	--	--

8. มือน้อง

_ ท _ ค	ร ค _ _	_ _ ช ล	_ _ ท ค	ร _ ร _	ร _ ร _	_ ค _ _	ท ค _ ท
_ ฟ _ _	_ _ ท ล	ช ฟ _ _	ช ล _ _	_ ร _ ช	_ ช _ ค	ท _ ช ล	_ _ _ ฟ

หลักเครื่องสาย

--	--	--	--	--	--	--	--

9. มือน้อง

_ ล _ ล	_ ช _ _	ล ช _ ช	_ ฟ _ _	ช ฟ _ ฟ	_ ร _ _	ฟ ร _ ร	_ ค _ _
_ _ ช _	ช ฟ _ ฟ	_ _ ฟ _	ฟ ร _ ร	_ ร _ _	ร ค _ ค	_ ค _ _	ค ท _ ท

หลักเครื่องสาย

--	--	--	--	--	--	--	--

10. มือน้อง

_ ล _ _	ล ช _ _	ช ฟ _ _	ฟ ร _ _	_ ช _ _	ฟ ฟ _ _	ท ท _ _	ดํ ดํ _ รํ
_ _ ช ฟ	_ _ ฟ ร	_ _ ร ค	_ _ ค ท	_ _ ร ค	_ _ _ ท	_ _ _ ค	_ _ _ ร

หลักเครื่องสาย

--	--	--	--	--	--	--	--

11. มือน้อง

_ ร _ _	ค ค _ _	ร ร _ _	ฟ ฟ _ ช	ล _ คํ	_ ล _ _	ช ช _ _	ฟ ฟ _ ร
_ ล _ ช	_ _ _ ล	_ _ _ ฟ	_ _ _ ช	_ ล _ ค	_ ล _ ช	_ _ _ ฟ	_ _ _ ล

หลักเครื่องสาย

--	--	--	--	--	--	--	--

12. มือน้อง

_ ฟ _ ท	_ คํ _ รํ	_ รํ _ รํ	_ คํ _ ท	_ ช _ _	ฟ ฟ _ _	ท ท _ _	ดํ ดํ _ รํ
_ ค _ ท	_ ค _ ร	ฟ _ ร	ค _ ท	_ ร _ ค	_ _ _ ท	_ _ _ ค	_ _ _ ร

หลักเครื่องสาย

--	--	--	--	--	--	--	--

13. มือน้อง

_ _ _ ฟ	_ _ ช ช	_ _ _ ล	_ _ ช ช	_ คํ _ ล	_ ช _ _	ฟ ฟ _ _	ม ม _ ร
_ _ _ ฟ	_ ช _ _	_ _ ล	_ ช _ _	_ ค _ ล	_ ช _ ฟ	_ _ _ ท	_ _ _ ล

หลักเครื่องสาย

--	--	--	--	--	--	--	--

14. มือน้อง

_ ล _ _	ช ม _ _	_ _ ค	_ _ ร ม	_ ฟ _ ช	ล ช _ _	_ _ ร ม	_ _ ฟ ช
_ _ ช ม	_ _ ร ค	_ ช _ _	_ ค _ _	_ ค _ _	_ _ ฟ ม	ร ค _ _	ร ม _ _

หลักเครื่องสาย

--	--	--	--	--	--	--	--

15. มือน้อง

___ ฟ	___ ช ช	___ ถ	ช ช	___ คิ ___	___ คิ ___	ถ ถ ___	ช ช ___
___ ฟ	___ ช	___ ถ	ช ___	___ ค	___ ค	___ ถ	___ ช

หลักเครื่องสาย

--	--	--	--	--	--	--	--

16. มือน้อง

___ ถ ___	ช ม ___	___ ค	___ ร ม	___ ฟ ___	ถ ช ___	___ ร ม	___ ฟ ช
___ ช ม	___ ร ค	ช ___	___ ค	___ ค	___ ฟ ม	ร ค ___	ร ม ___

หลักเครื่องสาย

--	--	--	--	--	--	--	--

17. มือน้อง

___	___ ม	___ ร	___ ค	___ ค	___ ถ	___ ร	___ ถ	___ ช	___ ฟ
___	___	___	___	___	___	___	___	___	___

หลักเครื่องสาย

--	--	--	--	--	--	--	--

18. มือน้อง

___	___ ค	___ ร	___ ม	___ ฟ	___ ช	___ ค	___ ถ	___ ช	___ ฟ
___	___	___	___	___	___	___	___	___	___

หลักเครื่องสาย

--	--	--	--	--	--	--	--

19. มือน้อง

___ ค	___ ร	___ ฟ	___ ร	___ ค	___	___	___	___	___
___	___	___	___	___	___	___	___	___	___

หลักเครื่องสาย

--	--	--	--	--	--	--	--

20. มือน้อง

_ ท _ คื	รื คื _	_ ซ ถ	_ _ ท คื	รื _ รื _	รื _ รื _	_ คื _	ท คื _ ท
_ ฟ _	_ _ ท ถ	ซ ฟ _	ซ ถ _	_ ร _ ซ	_ ซ _ คื	ท _ ซ ถ	_ _ _ ฟ

หลักเครื่องสาย

--	--	--	--	--	--	--	--

21. มือน้อง

_ ถ _ ถ	_ ซ _	ถ ซ _ ซ	_ ฟ _	ซ ฟ _ ฟ	_ ร _	ฟ ร _ ร	_ ค _
_ _ ซ _	ซ ฟ _ ฟ	_ _ ฟ _	ฟ ร _ ร	_ ร _	ร ค _ ค	_ ค _	ค ท _ ท

หลักเครื่องสาย

--	--	--	--	--	--	--	--

22. มือน้อง

_ ถ _	ถ ซ _	ซ ฟ _	ฟ ร _	_ ซ _	ฟ ฟ _	ท ท _	คื คื _ รื
_ _ ซ ฟ	_ _ ฟ ร	_ _ ร ค	_ _ ค ท	_ ร _ ค	_ _ _ ท	_ _ _ ค	_ _ _ ร

หลักเครื่องสาย

--	--	--	--	--	--	--	--

23. มือน้อง

_ ร _	ค ค _	ร ร _	ฟ ฟ _ ซ	ถ _ คื	_ ถ _	ซ ซ _	ฟ ฟ _ ร
_ ถ _ ซ	_ _ _ ถ	_ _ _ ฟ	_ _ ซ	_ ถ _ ค	_ ถ _ ซ	_ _ _ ฟ	_ _ _ ถ

หลักเครื่องสาย

--	--	--	--	--	--	--	--

24. มือน้อง

_ ฟ _ ท	_ คื _ รื	_ รื _ รื	_ คื _ ท	_ ซ _	ฟ ฟ _	ท ท _	คื คื _ รื
_ ค _ ท	_ ค _ ร	_ ฟ _ ร	_ ค _ ท	_ ร _ ค	_ _ _ ท	_ _ _ ค	_ _ _ ร

หลักเครื่องสาย

--	--	--	--	--	--	--	--

25. มือน้อง

_ ร _	ค ค _	ร ร _	ฟ ฟ ช	_ ล ค	_ ล _	ช ช _	ฟ ฟ _ ร
_ ล _ ช	_ _ ล	_ ฟ	_ _ ช	_ ล ค	_ ล _ ช	_ _ _ ฟ	_ _ _ ล

หลักเครื่องสาย

--	--	--	--	--	--	--	--

26. มือน้อง

_ ฟ _ ท	_ ค _ ร	_ ร _ ร	_ ค _ ท	ช _ _	ฟ ฟ _	ท ท _	ค ค _ ร
_ ค _ ท	_ ค _ ร	_ ฟ _ ร	_ ค _ ท	_ ร ค	_ _ _ ท	_ _ _ ค	_ _ _ ร

หลักเครื่องสาย

--	--	--	--	--	--	--	--

27. มือน้อง

_ ร _	ค ค _	ร ร _	ฟ ฟ ช	_ _ ล	ล _ ช	ฟ _ ช	ช _ ฟ
_ ล _ ช	_ _ _ ล	_ _ _ ฟ	_ _ _ ช	_ _ ช	_ ฟ _ ร	_ ร _ ฟ	_ ร _ ค

หลักเครื่องสาย

--	--	--	--	--	--	--	--

28. มือน้อง

_ ท _ ค	ร ค _	_ _ ช ล	_ _ ท ค	_ _ ค ร	_ _ ม ฟ	_ ช _	ฟ ม _
_ ฟ _	_ _ ท ล	ช ฟ _	ช ล _ ช	_ ท _	ค ร _	ม _ ฟ ม	_ _ ร ค

หลักเครื่องสาย

--	--	--	--	--	--	--	--

29. มือน้อง

_ ช _	ฟ ร _	ท ท _	ค ค _ ร	_ ร _ ร	_ ร _	ร ร _	ค ค _ ท
_ _ ฟ ร	_ _ ค ท	_ _ _ ค	_ _ _ ร	_ ฟ _ ช	_ ฟ _ ร	_ _ _ ค	_ _ _ ท

หลักเครื่องสาย

--	--	--	--	--	--	--	--

30. มือน้อง

_ คื _	รื คื _	ท ช _	ท คื _ ท	_ ค _	ร ค _	ทุ ช _	ทุ ค _ ท
_ _ ท คื	_ _ ท ช	_ _ ฟ ช	_ _ ฟ	_ _ ทุ ค	_ _ ทุ ช	_ _ ฟ ช	_ _ _ ฟ

หลักเครื่องสาย

--	--	--	--	--	--	--	--

31. มือน้อง

_ _ ค ร	_ ฟ _ ร	_ ค ร	_ _ _ _	_ ทุ _ ร	_ _ _ ฟ	_ _ ช ล	
_ ทุ _	ค _ ค _	ค ทุ _	ค ทุ ล ช	_ ฟ _	ค ทุ ล ช	_ ค _	_ ฟ _

หลักเครื่องสาย

--	--	--	--	--	--	--	--

32. มือน้อง

_ ท _ คื	รื คื _	_ _ ช ล	_ _ ท คื	รื _ รื _	รื _ รื _	_ คื _	ท คื _ ท
_ ฟ _	_ _ ท ล	ช ฟ _	ช ล _	_ ร _ ช	_ ช _ คื	ท _ ช ล	_ _ _ ฟ

หลักเครื่องสาย

--	--	--	--	--	--	--	--

33. มือน้อง

_ ล _ ล	_ ช _	ล ช _ ช	_ ฟ _	ช ฟ _ ฟ	_ ร _	ฟ ร _ ร	_ ค _
_ _ ช _	ช ฟ _ ฟ	_ _ ฟ _	ฟ ร _ ร	_ ร _	ร ค _ ค	_ ค _	ค ทุ _ ทุ

หลักเครื่องสาย

--	--	--	--	--	--	--	--

34. มือน้อง

_ ล _	ล ช _	ช ฟ _	ฟ ร _	_ ช _	ฟ ฟ _	ท ท _	คื คื _ รื
_ _ ช ฟ	_ ฟ ร	_ _ ร ค	_ _ ค ทุ	_ ร _ ค	_ _ _ ทุ	_ _ _ ค	_ _ _ ร

หลักเครื่องสาย

--	--	--	--	--	--	--	--

35. มื้อน้อง

_ ร _	ค ค _	ร ร _	ฟ ฟ _	_ ล _	_ ล _	ช ช _	ฟ ฟ _
_ ล _	_ _ ล	_ _ ฟ	_ _ ช	_ ล ค	_ ล _	_ _ ฟ	_ _ ล

หลักเครื่องสาย

--	--	--	--	--	--	--	--

36. มื้อน้อง

_ ฟ _	_ ค _	_ ร _	_ ค _	_ ช _	_ ฟ _	_ ท _	_ ค _
_ ค _	_ ค _	_ ฟ _	_ ค _	_ ร _	_ ค _	_ ค _	_ ร _

หลักเครื่องสาย

--	--	--	--	--	--	--	--

ใบกิจกรรมหน่วยที่ 3.1

เรื่อง การแปรทางเครื่องสายโดยใช้ทำนองหลัก

คำชี้แจง จงแปรมือฆ้องเงาในทำนองหลักเครื่องสายและทำนองเครื่องสาย

คำสั่ง ให้นักเรียนเครื่องดนตรีซอด้วงนำทำนองหลักเพลงแขกมอญ สามชั้นมาแปรเป็นทำนองเครื่องสาย จากนั้นนำมาซ้อมเป็นวงและปรับการบรรเลงให้เข้ากับเครื่องดนตรีในวง

ท่อน 1

1. มือฆ้อง

___ ฟ	ซ ซ	___ ล	__ ซ ซ	_ ฟ ฟ	_ ฟ _ ท	_ รี้ คี ท	_ ล _ ซ
___ ฟ	ซ _	___ ล	ซ _	_ ฟ _	ค _ ท	_ ร ค ท	_ ล _ ซ

ทำนองหลักเครื่องสาย

--	--	--	--	--	--	--	--

ทำนองแปรเครื่องสาย

2. มือฆ้อง

_ ล _	ล ซ _	ซ ฟ	ฟ ร _	_ ซ _	ฟ ฟ _	ท ท _	คี้ คี้ _ รี้
_ ซ ฟ	_ ฟ ร	_ ร ค	ค ท	ร ค	_ _ ท	_ _ ค	_ _ ร

ทำนองหลักเครื่องสาย

--	--	--	--	--	--	--	--

ทำนองแปรเครื่องสาย

3. มือน้อง

ร _ _	ค ค _ _	ร ร _	ฟ ฟ _ ซ	_ _ ล _	ล _ ซ _	ฟ _ ซ _	ซ _ ฟ _
ล _ ซ	_ _ ล	_ _ _ ฟ	_ _ _ ซ	_ _ ซ	_ ฟ _ ร	_ ร _ ฟ	_ ร _ ค

ทำนองหลักเครื่องสาย

--	--	--	--	--	--	--	--

ทำนองแปรเครื่องสาย

4. มือน้อง

ท _ ค	ร ค _ _	_ _ ซ ล	_ _ ท ค	_ ค _ ฟ	_ ซ ล	_ ค _ ล	_ ซ _ ฟ
_ ฟ _ _	_ _ ท ล	ซ ฟ _ _	ซ ล _ ซ	ซ _ ฟ	_ _ ซ ล	_ ค _ ล	_ ซ _ ฟ

ทำนองหลักเครื่องสาย

--	--	--	--	--	--	--	--

ทำนองแปรเครื่องสาย

5. มือซ้อง

ม ร _ _	ค ร ม _	ม ร _	ม _ ฟ ฟ	_ _ ซ ล	ค ล _ _	ซ ล _ _	ซ ฟ _ _
_ _ ค ซ	_ _ ร	_ _ ค ร	_ ฟ _ _	_ ฟ _	_ _ ซ ฟ	_ _ ซ ฟ	_ _ ม ร

ทำนองหลักเครื่องสาย

--	--	--	--	--	--	--	--

ทำนองแปรเครื่องสาย

6. มือซ้อง

_ ซ _ _	ฟ ร	ท ท _ _	ค ค _ ร	_ ร _ ร	_ ร _ _	ร ร _ _	ค ค _ ท
_ _ ฟ ร	_ _ ค ท	_ _ ค	_ _ ร	ฟ _ ซ	_ ฟ _ ร	_ _ ค	_ _ ท

ทำนองหลักเครื่องสาย

--	--	--	--	--	--	--	--

ทำนองแปรเครื่องสาย

7. มือน้อง

_ _ ค ร	_ ฟ _ ร	_ _ ค ร	_ _ _ _	_ ทู _ ร	_ _ _ _	_ _ _ ฟ	_ _ ช ล
_ ท _	ค _ ค	ค ท _	ค ท ล ช	_ ฟ _	ค ท ล ช	_ ค _ _	_ ฟ _ _

ทำนองหลักเครื่องสาย

--	--	--	--	--	--	--	--

ทำนองแปรเครื่องสาย

8. มือน้อง

_ ท _ ค	ร ค _ _	_ _ ช ล	_ _ ท ค	ร _ ร _	ร _ ร _	_ ค _ _	ท ค _ ท
_ ฟ _ _	_ ท ล	ช ฟ _ _	ช ล _ _	_ ร _ ช	_ ช _ ค	ท _ ช ล	_ _ _ ฟ

ทำนองหลักเครื่องสาย

--	--	--	--	--	--	--	--

ทำนองแปรเครื่องสาย

9. มือน้อย

ล _ ล	_ ช _ _	ล ช _ ช	_ ฟ _ _	ช ฟ _ ฟ	_ ร _ _	ฟ ร _ ร	_ ค _ _
_ _ ช _	ช ฟ _ ฟ	ฟ _	ฟ ร _ ร	_ ร _ _	ร ค _ ค	_ ค _	ค ท _ ท

ทำนองหลักเครื่องสาย

--	--	--	--	--	--	--	--

ทำนองแปรเครื่องสาย

10. มือน้อย

_ ล _ _	ล ช _ _	ช ฟ _ _	ฟ ร _ _	_ ช _ _	ฟ ฟ _ _	ท ท _ _	คํ คํ _ ร
_ _ ช ฟ	_ ฟ ร	_ ร ค	_ _ ค ท	ร _ ค	_ _ ท	_ _ ค	_ _ ร

ทำนองหลักเครื่องสาย

--	--	--	--	--	--	--	--

ทำนองแปรเครื่องสาย

11. มือซ้อง

_ ร _ _	ค ค _ _	ร ร _ _	ฟ ฟ ซ	_ ถ _ ค	_ ถ _ _	ซ ซ _ _	ฟ ฟ _ ร
_ ถ _ ซ	_ ถ	_ _ ฟ	_ _ _ ซ	_ ถ _ ค	_ ถ _ ซ	_ _ _ ฟ	_ _ _ ถ

ทำนองหลักเครื่องสาย

--	--	--	--	--	--	--	--

ทำนองแปรเครื่องสาย

12. มือซ้อง

_ ฟ _ ท	_ ค _ ร	_ ร _ ร	_ ค _ ท	_ ซ _ _	ฟ ฟ _ _	ท ท _ _	ค ค _ ร
_ ค _ ท	_ ค _ ร	ฟ _ ร	_ ค _ ท	_ ร _ ค	_ _ _ ท	_ _ _ ค	_ _ _ ร

ทำนองหลักเครื่องสาย

--	--	--	--	--	--	--	--

ทำนองแปรเครื่องสาย

ท่อน 2

1. มือซ้อง

_ _ _ ฟ	ซ ซ	_ _ _ ถ	_ _ ซ ซ	_ ค _ ถ	_ ซ _ _	ฟ ฟ _ _	ม ม _ ร
_ _ _ ฟ	_ ซ _ _	_ _ _ ถ	_ ซ _ _	_ ค _ ถ	_ ซ _ _	_ _ _ ท	_ _ _ ถ

ทำนองหลักเครื่องสาย

--	--	--	--	--	--	--	--

ทำนองแปรเครื่องสาย

2. มื้อน้อง

_ ถ _ _	ซ ม .	ค	_ ร ม	_ ฟ _ ซ	ล ซ _ _	_ ร ม	_ _ ฟ ซ
_ _ ซ ม	_ _ ร ค	_ ซ _ _	_ ค _	_ ค _ _	_ ฟ ม	ร ค _ _	ร ม _ _

ทำนองหลักเครื่องสาย

--	--	--	--	--	--	--	--

ทำนองแปรเครื่องสาย

3. มื้อน้อง

_ _ _ ฟ	_ _ ซ ซ	_ ถ	_ _ ซ ซ	_ คํ _ ร	_ คํ _ _	ล ถ _ _	ซ ซ _ ร
_ _ _ ฟ	_ ซ _	_ _ _ ถ	_ ซ _ _	_ ค _ ร	_ ค _ ถ	_ _ _ ซ	_ _ _ ถ

ทำนองหลักเครื่องสาย

--	--	--	--	--	--	--	--

ทำนองแปรเครื่องสาย

4. มือน้อง

_ ต _ _	ช ม _ _	_ _ _ ค	_ _ ร ม	_ ฟ _ ช	ล ช _ _	_ _ ร ม	_ _ ฟ ช
_ _ ช ม	_ _ ร ค	_ ช _ _	_ ค _ _	_ ค _ _	_ _ ฟ ม	ร ค _ _	ร ม _ _

ทำนองหลักเครื่องสาย

--	--	--	--	--	--	--	--

ทำนองแปรเครื่องสาย

5. มือน้อง

_ _ _ _	มี มี _ _	รี รี _ _	คํ คํ _ ต	_ _	ร ร _ _	ล ล _ _	ช ช _ ฟ
_ _ _ ม	_ _ _ _ ร	_ _ ค	_ _ ต	_ _ ต	_ _ _ ต	_ _ _ ช	_ _ _ ฟ

ทำนองหลักเครื่องสาย

--	--	--	--	--	--	--	--

ทำนองแปรเครื่องสาย

6. มือน้อง

_ _ _ _	ค ค _ _	ร ร _ _	ม ม _ ฟ	_ _ ช ล	คํ คํ _ _	ช ล _ _	ช ฟ _ _
_ _ _ ช	_ _ _ ล	_ _ _ ทุ	_ _ _ ฟ	_ ฟ _ _	_ _ ช ฟ	_ _ ช ฟ	_ _ ม ร

ทำนองหลักเครื่องสาย

--	--	--	--	--	--	--	--